

Misbruikt ... en dan?

Het valt niet mee te moeten erkennen dat je misbruikt bent. Hoe heb je zo stom kunnen zijn? Of was het helemaal geen misbruik? Moet een verliefdheid gewoon kunnen en ga jij er verkeerd mee om? Is het waar wat de pastor je zegt? En heb je niet genoeg waardering voor al zijn inzet?

En dan het feit dat je relatie geheim is. Soms zou je er zo graag eens met iemand over praten. Maar dat wil je pastor niet hebben, tenslotte is hij toch de meest kwetsbare partij? Aan de andere kant vraag je je voortdurend af of er mensen zijn die weten of vermoeden met welk geheim jij rondloopt. Soms zou je wel in de grond willen zakken.

Dit zijn vragen waarmee veel misbruikten bij SMPR aankloppen: was het wel misbruik? En zo ja, hoe ga je daar dan mee om? En hoe ga je met dat drukkende geheim om?

Wanneer u te maken hebt of hebt gehad met seksuele toespelingen of seksuele handelingen in een pastoraal contact, of het gevoel hebt dat er in dat contact iets niet klopte, en u bent op zoek naar het antwoord op de vraag wat hetgeen u overkomt of overkomen is nu werkelijk is of is geweest, kunt u contact opnemen met het meldpunt van SMPR.

Seksueel misbruik door pastores komt helaas vaker voor dan u wellicht verwacht ...

Het meldpunt SMPR

Wanneer u in contact treedt met SMPR kunt u er uw verhaal vertellen.

Misschien is 'er een keer over praten' voldoende voor u. Dat kan, de mensen aan de telefoon zijn daarvoor opgeleid en zij hebben een geheimhoudingsplicht. Praten met het SMPR mag zo u wilt ook anoniem.

Via het meldpunt kunt u ook in contact komen met een vertrouwenspersoon.

U krijgt de naam en het telefoonnummer van een vertrouwenspersoon, met wie u contact kunt opnemen op een tijdstip dat u het beste schikt. U kunt een voorkeur uitspreken voor een mannelijke of vrouwelijke vertrouwenspersoon.

Het eerste telefonische contact met uw vertrouwenspersoon is vooral bedoeld om een afspraak te maken om rustig te kunnen praten. Het is doorgaans niet geschikt om dan al inhoudelijk op het misbruik in te gaan.

U kunt ook contact opnemen als u geen klacht hebt in die richting, maar wel een gevoel dat er iets niet klopt(e) in het contact dat u hebt of had.

U kunt ook contact opnemen met SMPR als u vragen heeft over een situatie in uw gemeente of parochie.

Coördinator van SMPR is mevrouw Lenny van den Brink-'t Hart, telefoon: 030-3038590, e-mail: info@smpr.nl

Misbruik in uw gemeente

Horen van (mogelijk) seksueel misbruik door een pastoor, of andere belangrijke persoon in de gemeente of parochie is een schok die hard aankomt.

Tegelijkertijd vraagt het om handelen, op de een of andere manier moet er 'iets' gedaan worden, moet er iets gebeuren. Maar wat? En - minstens zo belangrijk - wat niet?

Van de kerk mag gevraagd worden zo goed mogelijk om te gaan met slachtoffers, schuldigen, hun partners, de gemeente/parochie, kortom met iedereen die erbij betrokken is.

Wat te doen en wat te laten ...

Wat wel te doen

- Realiseer u dat een beschuldiging geen feit is. Het is een beschuldiging, niets meer en niets minder.
- Realiseer u echter ook dat de meest onwaarschijnlijk lijkende beschuldigingen waarheid kunnen blijken.
- Maak onderscheid tussen een melding en een klacht. Een melding is niet meer dan een mededeling, waarop iemand (nog) geen actie verwacht. Een klacht is een formele handeling, waarop een juridisch traject volgt.
- Verwijs degene die u aanspreekt met een melding of klacht door naar het meldpunt van SMPR voor hulp en begeleiding. Daar wordt zij/hij in contact gebracht met een vertrouwenspersoon die kan helpen bij het verwerken van wat is gebeurd en die ook kan helpen bij de beslissing of, hoe en waar een klacht wordt ingediend.
- Verwijs klagende zo nodig door naar de bevoegde instanties. In de PKN bijvoorbeeld is dat het regionale college voor het opzicht. Een ander voorbeeld is het Comité van de Bond van Vrije

Handreiking inzake SMPR

Evangelische Gemeenten, waar klachten over predikanten van Vrije Evangelische Gemeenten kunnen worden ingediend.

- Realiseer u dat gebruik maken van de kwetsbaarheid van iemand binnen een professionele relatie strafbaar is volgens het Wetboek van Strafrecht. Seksueel misbruik in het pastoraat valt daar ook onder.
- Als een klacht is ingediend tegen de predikant, priester of kerkelijk werker, geef dan op het juiste moment de juiste informatie aan de gemeente. In ieder geval: kort, zakelijk, feitelijk.
- Houd er rekening mee dat iedereen in de gemeente op een of andere manier betrokkene is. Zorg dat alle betrokkenen adequate begeleiding krijgen.
- Zorg dat de verschillende betrokkenen (veronderstelde misbruikte, veronderstelde pleger, familieleden, andere gemeenteleden) door verschillende mensen begeleid worden.
- Zorg dat de begeleiders enige vorm van overleg met elkaar hebben.
- Schakel een externe deskundige in om de kerkenraad te begeleiden. SMPR heeft een pool van deskundige gemeentebegeleiders.
- Zeg als dat nodig is, dat u iets niet kunt. Soms is dat het meest professionele wat u doen kunt. Verwijs in zo'n geval wel door.

Wat niet te doen

- Bagatelliseren van het verhaal.
- Misbruik benoemen als 'overspel'.
- Direct proberen te bemiddelen voordat voldoende duidelijk is wat er speelt.
- Te snel een klacht (doen) indienen, zonder er (voldoende) rekening mee te houden of klagende daar aan toe is.
- Klagende oproepen een klacht in te dienen teneinde de veiligheid in de gemeente te herstellen.
- Klagende oproepen een klacht in te dienen ter voorkoming van andere slachtoffers.
- De misbruikte oproepen te vergeven, los van erkenning van schuld of berouw van pleger.
- De misbruikte oproepen te vergeven voordat zij of hij het aangedane heeft verwerkt.
- De misbruikte verantwoordelijk stellen voor de rust in de gemeente.
- Als predikant/directe collega van beschuldigde de klagende begeleiden: u bent zelf betrokken bij zowel klager als aangeklaagde. Het is niet altijd professioneel om in te gaan op vragen om pastoraat.
- Te weinig informatie geven aan de gemeente, uit angst voor de gevolgen. Het risico is dat het omgekeerde gebeurt van wat u hoopt te bereiken: roddel en achterklap.
- Te veel informatie geven: de gemeente hoeft niet alle details te weten.